



**Jaarplan
september – december
2008**

31 augustus 2008

Voorwoord

Voor u ligt het eerste Jaarverslag van de rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand, de opvolger van de drie afzonderlijke rekenkamercommissies Barneveld/Leusden / Zeewolde, Renswoude/Scherpenzeel/Woudenberg en Nijkerk.

De afgelopen drie jaar was onze inzet er op gericht via constructief en creatief onderzoek de gemeenteraden aanzetten te geven ter verbetering van delen van het gemeentelijk beleid. De lange lijst van onderzoeksrapporten geeft een beeld van hoe wij dit hebben aangepakt. In het najaar zal het laatste jaarverslag van deze drie commissies rapporteren over de afronding van de werkzaamheden.

Met veel enthousiasme zetten wij ons werk per 1 september voort. De commissie kent dezelfde personele samenstelling. Dit betekent dat een ingewerkt team voortgaat met eenzelfde werkwijze, altijd openstaand voor een dialoog met betrokkenen en gericht op verbeteren in plaats van op afrekenen.

De gemeenteraden hebben een nieuwe verordening op de rekenkamercommissies vastgesteld, evenals een nieuwe samenwerkingsovereenkomst. Zelf hebben we, op basis van de in- en externe evaluaties, een aantal wijzigingen aangebracht in ons onderzoeksprotocol en reglement van orde. Deze vernieuwde documenten sturen we aan de gemeenteraden en de colleges, maar ze zijn ook te lezen op de vernieuwde website.

Wij hopen dat de gemeenteraden ook in de toekomst onze rapporten zullen waarderen voor de bijdrage aan hun kaderstellende en controlerende rol.

Met vriendelijke groet,

Drs. J.P.P. van Dort
Voorzitter Rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand

Inleiding

De rekenkamercommissie heeft ten doel de controlerende rol van de gemeenteraad te ondersteunen met de resultaten van haar onderzoeken. Zij toetst het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur op drie onderdelen:

- a. Rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
- b. Doeltreffendheid: zijn de beoogde doelen van het beleid ook daadwerkelijk behaald?
- c. Doelmatigheid: zijn de nagestreefde beleidsdoelen tegen zo gering mogelijke inzet van middelen bereikt?

Per 1 september start de rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand haar werkzaamheden. Deze rekenkamercommissie is de opvolger van de drie afzonderlijke commissies Barneveld/Leusden/Zeewolde, Renswoude/Scherpenzeel/Woudenberg en Nijkerk. De externe voorzitter en de in totaal vier externe leden van de afzonderlijke commissies vormen nu de nieuwe commissie. De commissie wordt ondersteund door twee ambtelijk secretaris/onderzoekers.

Samenstelling van de rekenkamercommissies

De heer drs. *Jan van Dort cmc* (voorzitter) is van beroep organisatieadviseur en interimmanager. Ook heeft hij een zeer brede ervaring als bestuurder en als commissaris dan wel lid van de raad van toezicht van diverse maatschappelijke organisaties.

De heer *Dirk Jans* (lid) is manager bij een financieel adviesbureau. Hij heeft jarenlange ervaring bij diverse gemeenten als bestuursambtenaar, controller en afdelingshoofd.

De heer drs. *Ron Kamphues* (lid) werkt in diverse gemeenten mee aan rekenkameronderzoek en begeleidt onderzoeksteams bij onderzoek naar doelmatigheid en doeltreffendheid.

De heer dr. *Joost Scheltinga* (lid) heeft zowel ervaring in het bedrijfsleven, als bij de overheid, als in de universitaire onderzoekswereld. Hij is alweer enige tijd lid van de rekenkamercommissies Rheden en Werkendam.

Mevrouw ir. *Ine van de Vlierd EMFC RC* (lid) studeerde technische bedrijfskunde en heeft een post-doctorale (Register) controllersopleiding gevolgd. Zij heeft werkervaring zowel in het bedrijfsleven als bij de overheid, en werkt momenteel als adviseur planning & control bij de gemeente Veenendaal. Zij is ook lid van de rekenkamercommissie Amersfoort.

Mevrouw drs. *Barbara Does* (secretaris) heeft na een studie politicologie gewerkt in de sociale zekerheid, de laatste vijf en half jaar als beleidsonderzoeker bij een particulier bureau.

Mevrouw drs. *Bea Meijboom* (secretaris) start per 1 oktober als secretaris/onderzoeker. Zij is bestuurskundige en heeft de afgelopen tien jaar gewerkt bij de gemeente Utrecht. Zij heeft ervaring opgedaan zowel met verschillende beleidsterreinen als met onderzoek.

Leeswijzer

Dit jaarplan gaat in op de activiteiten over de periode 1 september tot en met 31 december 2008. In hoofdstuk 2 staat een beschrijving van de doelstellingen van de rekenkamercommissies (wat willen we bereiken). In hoofdstuk 3 gaan we in op de activiteiten (wat gaan we daar voor doen) en in onderdeel 4 volgt een overzicht van de begroting voor 2008 (wat gaat het kosten).

2. Wat willen we bereiken

2.1 Onderzoek

De rekenkamercommissie heeft ten doel de controlerende rol van de gemeenteraad te ondersteunen met de resultaten van haar onderzoeken. Zij toetst het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur op drie onderdelen:

- a. Rechtmatigheid: voldoet de uitvoering aan de wettelijke kaders en regelgeving?
- b. Doeltreffendheid: zijn de beoogde doelen van het beleid ook daadwerkelijk behaald?
- c. Doelmatigheid: zijn de nagestreefde beleidsdoelen tegen zo gering mogelijke inzet van middelen bereikt?

De rekenkamercommissie wil met haar rapporten leer- en verbeterprocessen stimuleren en aanbevelingen doen waardoor de gemeenten effectiever en efficiënter kunnen werken. Daarnaast draagt zij bij aan een vorm van rekenschap naar belanghebbenden over het gevoerde gemeentelijke bestuur.

De bijdrage aan het verbeteren van de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gemeentelijk handelen krijgt vorm door het formuleren van aanbevelingen aan de betreffende raad,

- die worden overgenomen (en eventueel uitgevoerd) door de gemeenteraden
- die op verzoek van de raden worden overgenomen en uitgevoerd door de colleges.

De bijdrage aan het afleggen van rekenschap krijgt vorm door

- het publiceren van onderzoeksrapporten met verantwoordingsinformatie die openbaar en toegankelijk zijn, voor zowel de gemeenteraden als voor de burgers en organisaties uit de gemeenten
- het bijdragen aan en stimuleren van het publieke debat in de gemeenten door deze rapporten.

Voorts wil de rekenkamercommissie bekendheid geven aan haar bestaan, werkwijze en producten, zoals onderzoeksrapporten. Daarnaast wil zij ook een actieve bijdrage leveren aan openbare debatten over onderwerpen die het werk van de rekenkamercommissie raken.

In deel 3 staat beschreven hoe dit in de periode september – december 2008 tot uitvoering komt.

2.2 Bekendheid van de rekenkamercommissies

De rekenkamercommissies willen bekendheid geven aan hun bestaan, de werkwijze en aan de producten, zoals onderzoeksrapporten. De rekenkamercommissies richten zich hierbij op bekendheid van hun activiteiten bij zowel de gemeentelijke instanties (de gemeenteraden, de colleges en ambtelijke organisaties) als bij de burgers en organisaties uit de zeven betrokken gemeenten.

Ook hiervoor geldt dat in deel 3 staat beschreven hoe dit in 2008 tot uitvoering komt.

3. Wat gaan we daar voor doen?

3.1 Onderzoek

Het jaar 2008 is een bijzonder jaar. Tot september waren de drie afzonderlijke commissies geïnstalleerd. Per 1 september start de nieuwe commissie. De rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand zal in de periode september – december de volgende onderzoeksactiviteiten uitvoeren:

- a. Voortzetting van de quickscan Prestatieafspraken tussen gemeente en wonincorporatie in de gemeenten Barneveld, Leusden en Nijkerk (tot en met oktober)
- b. Uitvoering van de terugblikken op quickscan bezuinigingsproces in Leusden (september) en onderzoek budgetbewakingsysteem op de personele lasten in Nijkerk (september)
- c. afronding van de quickscan aanbestedingsbeleid in Barneveld (september)

De rekenkamercommissie zal vanaf oktober starten met de voorbereidingen voor een nieuw onderzoek in de gemeenten Barneveld, Leusden, Nijkerk en Zeewolde, met als onderwerp de (uitvoering van) Collegeprogramma's (dan wel kadernota).

3.2 Bekendheid van de rekenkamercommissies

De rekenkamercommissies willen zichzelf en hun activiteiten bekendheid geven bij de gemeenteraden, de gemeentelijke organisaties, maatschappelijke organisaties in de gemeenten en natuurlijk de inwoners. Nu per 1 september een nieuwe rekenkamercommissie van start is gegaan, hebben we op een aantal manieren publiciteit gezocht:

- een nieuwe website: www.rkvalleievenluwerand.nl
- een nieuwsbrief voor de raden, colleges en gemeentelijke organisaties
- persbericht voor alle lokale media en de gemeentelijke websites
- een nieuwe tekst over de rekenkamercommissie op de gemeentelijke websites
- dit jaarplan
- het jaarverslag over de periode januari – augustus 2008.

Voorts zal de rekenkamercommissie bij start en afronding van onderzoeksactiviteiten de lokale media op de hoogte houden met persberichten.

3.3 Overige activiteiten

Met de installatie van de nieuwe rekenkamercommissie is ook het Reglement van Orde en het onderzoeksprotocol vernieuwd. In het Reglement is onder andere een bijlage opgenomen met betrekking tot integriteit. Deze worden aangeboden aan de gemeenteraden, en eveneens aan de colleges. De voorzitter en de secretarissen zullen bij alle zeven gemeenten langsgaan om de planning en werkwijze van de commissie te bespreken met de griffiers en indien gewenst ook de gemeentesecretarissen.

4. Wat gaat dat kosten?

Voor de kosten van de drie rekenkamercommissies zijn de volgende afspraken vastgelegd in de verordening en de samenwerkingsovereenkomst:

- de baten, te weten €1 per inwoner¹,
- een urenvergoeding van € 44,50² voor de voorzitter en leden
- reiskostenvergoeding voor de voorzitter en leden
- een vaste jaarlijkse vergoeding voor de voorzitter van €875.

De rekenkamercommissies zijn binnen bovengenoemde voorwaarden vrij om het budget te besteden. Ook mogen bedragen worden overgeheveld naar een volgend jaar of worden aangevuld met het budget van een volgend jaar. Per periode van drie jaar dienen de gemeenten een onderzoeksbijdrage van de commissie te hebben ontvangen, gelijk aan hun eigen financiële bijdrage.

De begroting voor de periode september – december 2008 ziet er als volgt uit

Tabel 1 Begroting rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand: baten

Gemeente	Bijdrage €1 per inwoner
Barneveld	17.162
Leusden	9.154
Nijkerk	12.994
Renswoude	1.494
Scherpenzeel	3.013
Woudenberg	3.984
Zeewolde	6.762
Totaal	54.563

Tabel 2 Begroting rekenkamercommissie Vallei en Veluwerand: kosten

Kostensoort	Bedrag
Twee secretaris/onderzoekers (salaris, sociale lasten en 50% opslag)	40.122
Vaste vergoeding voorzitter	292
Vergaderingen	1.113
Onderzoeksuren	4.450
Reiskosten	900
Inhuur externen	5.000
Overige	2.687
Totaal	54.563

Indien nodig onttrekt de rekenkamercommissie middelen aan de voorzieningen.

De gemaakte overheadkosten (deel salaris secretarissen, vergaderuren, overige) worden verdeeld naar rato van de bijdrage. De gemaakte onderzoekskosten zullen verdeeld worden over de zeven gemeenten naar inzet (deel salaris secretarissen, onderzoeksuren leden, kosten inhuur derden voor onderzoek).

¹ Deze zal jaarlijks worden geïndexeerd.

² Ook dit bedrag wordt jaarlijks geïndexeerd.

Per periode van drie jaar dienen de gemeenten een onderzoeksbijdrage van de commissie te hebben ontvangen, gelijk aan hun eigen financiële bijdrage.

BIJLAGE 1 GROS LIJST ONDERZOEKSONDERWERPEN

BELEID			
	Onderwerp	Aangedragen door	Jaar
A1	Kunnen ontvangers van Leusdense subsidies niet ook (of meer) van particuliere fondsen profiteren en kan de gemeente daarbij de rol van makelaar vervullen Maken wij effectief gebruik van de subsidiemogelijkheden (zowel direct voor de gemeente als voor de inwoners /verenigingen/organisaties)?	Begrotings- en Rekeningcommissie Leusden College B&W Leusden	2005
A2	Wijkplatforms (ihkv veiligheidsbeleid)	Secretaris RK-cie	2005
A3	Uitstroom uit de bijstand	Commissie Bestuur Barneveld	2005
A4	PPS-constructies zoals De Burgt / Harselaar Zuid	Commissie Bestuur Barneveld	2005
A5	Voor in de toekomst: Informatiewaarde Programmabegroting. Wat zijn leerpunten? Biedt de huidige Programmabegroting voldoende sturingsinformatie voor politieke afweging met name gericht op de beschrijving (begroting) en realisering (jaarverslag) van (maatschappelijke) effecten Quickscan naar het sturend vermogen van de programmabegroting	Gemeenteraad Scherpenzeel / Zeewolde College van B&W Leusden Fractievoorzitters Nijkerk	2005/06 2005 2005
A6	Grondbeleid (voor toekomst) (hoge prioriteit, met als doel te leren van andere gemeenten, in S'zeel speelt het nog niet zo) Actieve grondpolitiek (hoe gaan we om met grondexploitatie): meer doorgeschoven naar reserves en voorzieningen)	Gemeenteraad Scherpenzeel Gemeenteraad Nijkerk	2005 2006
A7	Onderwijsachterstandsbeleid (GOA-gelden)	Commissie Bestuur Barneveld	2005
A8	Effectiviteit van de inzet van de handhaving capaciteit	College van B&W Leusden	2005
A9	Rol van de gemeente Barneveld bij de totstandkoming van de Rondweg Voorthuizen	Burger, Barneveld	2005
A10	Nut en noodzaak hondenbelasting	Gemeenteraad Scherpenzeel	2006
A11	Hoe gaan we om met onze kunstwerken (viaducten, bruggen e.d.) als investeringen?	Gemeenteraad Nijkerk	2006
A12	Collegeprogramma's	Rekenkamercommissie	2007
A13	Jeugd en jongerenwerk	Gemeenteraad Zeewolde	2007
A14	Uitwerking kerntakendiscussie 2005	Gemeenteraad Zeewolde	2007

A15	In hoeverre worden de doelgroepen van het gemeentelijk sociaal beleid ook daadwerkelijk bereikt?	Gemeenteraad Nijkerk (fractie PRO'21)	2007
A16	Hoe verhoudt zich het aantal verkeersdrempels in de gemeente Leusden zich tot de verkeersveiligheid?	Burger, Leusden	Januari 2008

BEDRIJFSVOERING			
	Onderwerp	Aangedragen door	Datum
B1	Nut en noodzaak van uitbesteding: wat besteed je uit en hoe verloopt dat dan? (ook in ViP-verband). Hoe verhouden de kosten van uitbesteding van werk c.q. inhuur van derden zich tot de opbrengsten daarvan? Aanbesteding (wat wordt zelf gedaan, wat niet, hoe verlopen procedures). (hoge prioriteit) Onderhoud openbaar groen: zelf doen of uitbesteden (kwaliteit van het) Aanbestedingenbeleid van de gemeente, in algemene zin en in specifieke gevallen bv bij het Hulpverleningscentrum.	Gemeenteraad Scherpenzeel Begrotings- en Rekeningcommissie Leusden Gemeenteraad Scherpenzeel Gemeenteraad Woudenberg Commissie Bestuur Barneveld	2005 2005 2005 2006 2005
B2	Behalen van bezuinigingsdoelstellingen / personeelsreductie	Leden RK-cie	2005
B3	P&C cyclus voor 1 of 2 beleidsterreinen volgen	Secretaris RK-cie	2005
B4	Administratieve organisatie financiële afdeling (tav tijdig en correct factureren, incasseren e.d.) en sociale dienst	Commissie Bestuur Barneveld	2005
B6	Zijn alle bestuurskosten die we maken efficiënt bestede middelen	Begrotings- en Rekeningcommissie Leusden (3 fracties)	2005
B7	Effectiviteit van de doorgevoerde wijzigingen in de ambtelijke organisatie vs kwaliteit van de ambtelijke organisatie	Fractievoorzitters Nijkerk	2005
B9	Inkoopbeleid	Burger, Nijkerk	2006
B10	Efficiency Grondbedrijf	Gemeenteraad Zeewolde	2007
B11	Hoe zit de gemeente in de reserves en voorzieningen?	Gemeenteraad Nijkerk (fractie Partij Nijkerk)	2007
B12	Hoe verloopt de samenwerking tussen de verschillende partijen in het HVC?	Burger, Barneveld	2007

OVERIGEN / BELEID <u>EN</u> BEDRIJFSVOERING			
	Onderwerp	Aangedragen door	Datum
C1	Samenwerkingsverbanden	Collge van B&W en MT Scherpenzeel	17-10-2005
	Uitgaven ontwikkeling van samenwerkingsverbanden en/of verbonden partijen in relatie tot de geleverde prestaties (aangegeven in nov 2006: hoogste prioriteit)	College van B&W Leusden	30-11-2005
C2	Raadsinformatievoorziening	Leden RK-cie	06-09-2005
C3	Aanvragen bouwvergunningen, bv het waarom van beslissingen, proces van handhaving	Gemeenteraad Scherpenzeel	17-10-2005
C4	Riolering buitengebied	Commissie Bestuur Barneveld	06-09-2005
C5	Bibliotheek	Commissie Bestuur Barneveld	14-06-2005
C6	Gerealiseerde rotondes bij het nieuwe Hulpverleningscentrum en BP	Commissie Bestuur Barneveld	14-06-2005
C7	Voeren wij de WVG efficiënt uit, hoe wordt omgegaan met bezwaarschriften en wat is onze eigen rol daarin?	Begrotings- en Rekeningcommissie Leusden	17-11-2005
C8	Hoe verhouden alle gemaakte en nog te maken kosten van de Visie-projecten zich tot de verwachten opbrengsten?	Begrotings- en Rekeningcommissie Leusden	17-11-2005
C9	Worden in Leusden infrastructurele werken wel doelmatig uitgevoerd?	Begrotings- en Rekeningcommissie Leusden	17-11-2005
C10	Wegen de opbrengsten van een OZB verhoging op tegen alle extra kosten die dat met zich meebrengt?	Begrotings- en Rekeningcommissie Leusden	17-11-2005
C11	Hoe zijn we omgegaan met de mogelijkheden voor het verwerven van Europese subsidies en wat kunnen we daarvan leren?	Begrotings- en Rekeningcommissie Leusden	17-11-2005
	Hoe effectief zijn wij bij het verwerven van externe financieringsbronnen?	Begrotings- en Rekeningcommissie Leusden	17-11-2005
C12	Integriteit	College van B&W en MT Scherpenzeel	17-10-2005